

Приложение

В таблицата е систематизирана информация от методиките за предоставяне на социални услуги, публикувани на страницата на АСП: http://www.asp.government.bg/ASP_Client/ClientServlet?cmd=add_content&lng=1&sectid=13&s1=18&selid=18
http://www.asp.government.bg/ASP_Client/ClientServlet?cmd=add_content&lng=1&sectid=13&s1=894&selid=894

Настаняване/прием

<p>Защитено жилище "Защитени жилища" са форми на социални услуги, в които хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти /ППЗСП, Допълнителни разпоредби/</p>	<p>Необходими документи при кандидатстване: молба-официална заявка за ползване на социална услуга; декларация-данни за семейно състояние и доходи; експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК/ЦЕКК; личен амбулаторен картон; копие от документ за самоличност. При необходимост, доставчикът на социалната услуга може да изисква и други документи.</p> <p>Приемане:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Подаване на молба и документите при кандидатстване:</u>от лицето, когато е дееспособно; от настойника/попечителя, когато е поставено под запрещение (пълно/ограничено). 2. <u>Изготвяне на предварителна оценка</u> (чрез тест и интервю) за всяко едно лице, относно възможностите на потребителя да ползва този вид услуга чрез:<ul style="list-style-type: none"> - Екипна комисия, съставена от: представител на Дирекция "Социално подпомагане", управителя и социалния работник на "Защитеното жилище", общопрактикуващ лекар и определени служители от дома (близки на потребителя); - Провеждане на срещи между потребителя и комисията. За предпочитане е срещите да се проведат на територията на дома и извън него за по-добра преценка; <u>Изготвяне на оценка</u> (становище) за възможностите на потребителя да ползва услугата (до 15 дни след провеждане на срещите); 3. <u>Изготвяне на доклад-предложение;</u> 4. <u>Издаване на настанителна заповед</u> от съответната Дирекция "Социално подпомагане". 5. <u>Прием на потребителя:</u> подписване на договор за предоставяне на социалната услуга "Защитено жилище". Запознаване на потребителя: с правилата и принципа на живот в "Защитеното жилище"; с другите потребители и персонала на "Защитеното жилище"; с района и общността. <p>http://www.asp.government.bg/ASP_Files/METODIKA%20ZA%20ASHTITENO%20JILISHTE.htm http://www.asp.government.bg/ASP_Files/Methodika%20ASTITENO%20GILISTE%20OBSTA.htm</p>
--	---

<p>Център за настаняване от семеен тип</p>	<p>Необходими документи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Молба за ползване на социална услуга</u>; <ul style="list-style-type: none"> - декларация – данни за семейно състояние и доходи; - експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК/ или медицински протокол на ЛКК / при наличие на такова/; - личен амбулаторен картон / при наличие на такова/ ; - документ за самоличност / за справка/. <p>При необходимост, доставчикът на социалната услуга може да изисква и други документи.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. <u>Социална оценка</u>: Въз основа на подадената молба и приложените документи съответната дирекция „Социално подпомагане“ извършва социална оценка на потребностите на лицето от социални услуги. 3. <u>Доклад-предложение</u>. 4. <u>Заповед за настаняване</u>: Настаняването в ЦНСТ се извършва със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане", ако е делегирана от държавата дейност. Заповедта се издава въз основа на доклада-предложение. 5. <u>Прием</u>: Доставчикът на социални услуги сключва договор за предоставяне на услуги с потребителя и/или с негов законен представител. Доставчикът на услугата извършва процедура по прием в ЦНСТ включваща: настаняване и запознаване на лицето с услугата, Правилника за вътрешния ред, персонала и останалите потребители; Откриване на лично дело. <p>http://www.asp.government.bg/ASP_Files/ZD/metodichesko%20rakovodstvo.pdf</p>
<p>Преходно жилище „Преходни жилища“ са форми на социални услуги, в които хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти, с цел подготовка за извеждането им от специализирана институция.</p>	<p><i>В методиката не е разписан определен алгоритъм за прием/настаняване вероятно поради факта, че тази услуга е насочена към хора, които вече са настанени в специализирана институция „Преходното жилище е форма на социална услуга, в която хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти, с цел подготовка за извеждането им от специализирана институция“. Капацитетът на “Преходното жилище” е от 6 до 12 потребители.</i></p> <p>http://www.asp.government.bg/ASP_Files/MSU/METODIKA_PREXODNO_GILISTE_SAIT.htm</p>
<p>Наблюдавано жилище „Наблюдавани жилища“ са форми на социални услуги за оказване на</p>	<p>Необходими документи при кандидатстване: молба за ползване на социална услуга; декларация-данни за семейно състояние и доходи; експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК/ при наличие на такова; личен амбулаторен картон /при наличие/; копие от документ за самоличност.При необходимост,</p>

<p>подкрепа и консултиране на лица, навършили 18 години, които напускат специализирана институция, преходно жилище или защитено жилище и им предстои да водят независим начин на живот, както и с цел превенция на настаняването им в специализирана институция.</p>	<p>доставчикът на социалната услуга може да изисква и други документи.</p> <p>Приемане:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Подаване на молба и документите при кандидатстване</u> в Дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес: <ul style="list-style-type: none"> - от лицето, когато е дееспособно; - от настойника/попечителя, когато е поставено под запрещение (пълно/ограничено). 2. <u>Изготвяне на предварителна оценка</u> за всяко едно лице, относно възможностите на потребителя да ползва този вид услуга от Екипна комисия - Кметът на общината със заповед определя комисия, която включва представители на: съответната Община, Дирекция “Социално подпомагане”, специализираната институция или социалната услуга в общността (която лицето напуска), екипа на наблюдаваното жилище, близки на потребителя (при желание); Провеждане на срещи между потенциалния потребител и комисията (извършват се на територията на специализираната институция или социалната услуга в общността, както и извън тях, като целта е по-точна преценка на възможността за ползване на социалната услуга); <u>Изготвяне на оценка (становище)</u> за възможностите на потребителя да ползва услугата (до 15 дни след провеждане на срещите), съдържаща: <ul style="list-style-type: none"> - потребност от социална рехабилитация; - възможности за трудова дейност; - информираност; - възможности за обучение; - необходимост от здравни грижи. 3. <u>Изготвяне на доклад-предложение</u> от Дирекция “Социално подпомагане”. 4. <u>Издаване на заповед</u> от съответната Дирекция “Социално подпомагане”. 5. <u>Прием на потребителя:</u> подписване на договор за ползване на социалната услуга; запознаване с правилата и организацията на живот в наблюдаваното жилище; запознаване с другите потребители и персонала на наблюдаваното жилище; запознаване с района и общността. <p>http://www.asp.government.bg/ASP_Files/Methodika_NG_170708.htm</p>
<p>Дневен център „Дневен център“ е комплекс от социални услуги, които създават условия за цялостно обслужване на потребителите през деня или</p>	<p><u>Необходими документи:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>молба-декларация от лицето /настойник, ако лицето е поставено под запрещение/ до директора на дирекция „Социално подпомагане“</u> по местоживеене; копие от документ за самоличност; копие от решение на ЛКК, ТЕЛК, НЕЛК, ако има такава; копие от личен

<p>седмично, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните и рехабилитационните потребности, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти. В случаите, когато предоставянето на услугите е седмично, обслужването на потребителите е от понеделник до петък.</p>	<p>амбулаторен картон, ако има такъв. При необходимост могат да бъдат изисквани и други документи;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. <u>Социална оценка на потребностите</u> Въз основа на подадената молба и приложените документи се извършва социална оценка на потребностите на лицето от социални услуги, която се отразява в доклад-предложение. 3. <u>Доклад-предложение</u> 4. <u>Заповед за ползване на социалната услуга</u> 5. <u>Запознаване на лицето</u> и семейството с начина на предоставяне на социалната услуга и с персонала; Приемане на лицето след подписване на договор за ползване на социалните услуги; 6. <u>Оценка на нивото на социална зрялост</u>, индивидуални потребности и здравословно състояние - с цел да се набележат мероприятия според социалния статус и да се насочат към подходящите образователни дейности; Оценка на комуникативните способности;
<p>Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и възрастни Център за социална рехабилитация и интеграция" е комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване.</p>	<p><u>Необходими документи:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Молба от лицето; молба от родителя (настойника, попечителя)</u> до директора на дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес; Копие от документ за самоличност; Копие от личен амбулаторен картон, при наличие на такъв; Копие от решение на ЛКК, ТЕЛК, НЕЛК, ако има такава; Социална оценка по чл. 12 от ЗИХУ /ако има такава/; Снимка. При необходимост могат да бъдат изисквани и други документи. 2. <u>Изготвяне на предварителна оценка</u> Въз основа на подадената молба и приложените документи се извършва социална оценка на потребностите на лицето от социални услуги 3. <u>Доклад - предложение;</u> 4. <u>Заповед за ползване на социалната услуга:</u> Директорът на дирекцията „Социално подпомагане“ издава заповед за ползване на социалната услуга въз основа на мотивирания доклад - предложение; 5. <u>Запознаване на лицето</u> с начина на предоставяне на социалната услуга и с персонала; Приемане на лицето след подписване на договор за ползване на социалните услуги; Изготвяне на индивидуален план за работа, със сформирани основни насоки за бъдещата социална работа в зависимост от потребностите и съобразно желанията на потребителя; <p>http://www.asp.government.bg/ASP_Files/CSRI.htm</p>

Цели

Защитено жилище	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на хора с умствена изостаналост; ✓ Осъществяване на дейности за постигане на социално включване и възстановяване на изгубените социални умения и навици; ✓ Осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща среда, близка до семейната, с възможност за подкрепа и изява.
Център за настаняване от семеен тип	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Основната цел на предоставяните услуги в Център за настаняване от семеен тип е осигуряване качество на живот, което гарантира благосъстоянието и недопускането на социално изключване на всяко лице, чрез предоставяне на индивидуализирана грижа и подкрепа, фокусирана върху постижими резултати за потребителите на услугата.
Преходно жилище	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на потребителите на социалната услуга; ✓ Осъществяване на дейности за постигане на социално включване; ✓ Осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща преходна среда, с възможност за подкрепа и изява.
Наблюдавано жилище	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, ефективна защита и социална интеграция на потребителите на социалната услуга; ✓ Осъществяване на дейности за постигане на социално включване; ✓ Осигуряване на пълноценен и самостоятелен начин на живот в подходяща среда, близка до семейната, с възможност за подкрепа и изява. <p>Целевата група включва пълнолетни жени и мъже в трудоспособна възраст, с възможност да бъдат изведени от специализирани институции, преходни и защитени жилища. Възможно е и приемането в наблюдаваното жилище на лица в риск от общността в трудоспособна възраст, които нямат семейства или не получават семейна подкрепа и се нуждаят от професионална помощ в прехода към самостоятелен живот.</p>
Дневен център	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Гарантиране на равноправното положение на хората с увреждания; ✓ Преодоляване на социалната изолация чрез различни мероприятия целящи социалното включване на възрастните с увреждания в общността; ✓ Придобиване на нови знания, умения и навици за по-добро справяне с нуждите на ежедневието;

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Оказване на подкрепа на възрастните с увреждания и техните семейства; ✓ Осигуряване на постоянна и качествена грижа за всеки потребител.
Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и възрастни	<p><u>Същност:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Осигурява включваща, приемаща и стимулираща развитието среда, при отчитане на рисковите за развитието на човека фактори. ✓ Предлага специализирано оборудване и обзавеждане, в зависимост от конкретните потребности на лицата. ✓ Създаване на оптимални условия за корекционно-компесаторна и интеграционна работа с потребителите на услугите; ✓ Оказване на подкрепа на лицата и техните семейства; ✓ Оценка на нуждите на лицето. ✓ Изготвяне на програма за грижи. ✓ Запознаване с конкретните нужди на лицето според сферите на функциониране. ✓ Планиране на интервенции според установените проблеми. ✓ Определяне на очакваните резултати и по възможност времето за постигането им в зависимост от наличните ресурси. ✓ Дефиниране на ролите на специалистите в обслужването на лицето и специализираните интервенции, които ще извършват.

Персонал

Защитено жилище	<p><u>Числеността на персонала е минимум 3 лица.</u></p> <p>Персоналът включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - управител; - социален работник; - социален педагог, възпитател или медицинска сестра.
Център за настаняване от семеен тип - лица	<p><u>Персоналът на ЦНСТ се състои най-малко от 8 души:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ръководител /той и социален работник/ Изпълнява и функциите на социален работник. В общините, на чиито територии функционират и други социални услуги същият може да бъде ръководител и на другите услуги;

	<ul style="list-style-type: none"> - Медицински специалисти – работят на 2 смени от 7 до 19 часа, включително и в почивните дни; - Социален работник, може да бъде на пълно или частично работно време; - Санитари - работят на 3 смени на сумарно работно време. Всеки от тях може да получи допълнителни специфични функции според образованието и опита си. - Болногледачи/социални асистенти. - Една щатна бройка да бъде определена като обща длъжност с ангажираност в зависимост от нуждите на всяко ЦНСТ.
Преходно жилище	<p><u>Числеността на персонала е минимум 3 лица.</u></p> <p>Персоналът включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - управител; - социален работник; социален педагог, психолог - медицинска сестра.
Наблюдавано жилище	<p>Числеността на персонала е минимум 2 лица, определя се в зависимост от потребностите на целевата група ползваща услугите в наблюдаваното жилище. Персоналът включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Психолог; - Социален работник.
Дневен център	<p>Директор</p> <p><u>Мултидисциплинарен екип:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - психолог, - социален работник, - рехабилитатор, - физиотерапевт, - трудотерапевт, - медицинска сестра - санитар. <p><u>Технически персонал:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - касиер-домакин, - шофьор-снабдител, - работник кухня
Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и възрастни	<p><u>Персонал:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Психолог; - Трудотерапевт;

	<ul style="list-style-type: none"> - Кинезитерапевт; - Логопед; - Педагог; - Рехабилитатор; - Други при необходимост.
--	--

Задължителни дейности

Защитено жилище	<p><u>Елементи на дневните програми:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Трудова дейност; 2. Движение и учение: групи за разходка и спорт; 3. Сръчност и учение; 4. Дейности за хора с проблеми в поведението; 5. Развитие на творчески способности: рисуване, музика, драма; 6. Културни дейности; 7. Екскурзии и отдих. <p><u>Учение и образование:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Развитие и поддържане на способности за учение. 2. Общо образование, насочено към ориентация в обществото, социални умения и грижи за себе си. 3. Обучение вътре в “Защитеното жилище” и извън него. <p><u>Трудова дейност под надзор:</u></p> <p>Тук се обръща внимание на интеграцията в трудовия процес чрез полагане на труд под надзор. Следва да се работи в производствени предприятия и служби, предлагащи услуги. Наставниците - доброволци ще помагат на участниците по време на самостоятелното им полагане на труд.</p>
Център за настаняване от семеен тип	Методиката за ЦНСТ е разписана на принципа на съответствие с регламентираните критерии и стандарти, а не като изброяване на видове дейности
Преходно жилище	<p><u>Хранене:</u></p> <p>Във връзка с организацията на храненето е необходимо да се провежда екипна среща от персонала за разпределение на дейностите между потребителите на социалната услуга. На срещата се обсъждат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разпределението на бюджетните средства за седмицата, определени в началото на

	<p>месеца (съобразно стандартите и критериите за хранене, чл. 41 от ППЗСП);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Определяне на седмично меню; - Избора на ролите: пазаруване, готвене, сервиране и почистване. <p>Изпълнението на определените роли се обсъжда на среща в края на седмицата. Периодично се сменят ролите, така всеки от потребителите отговаря с отделните етапи на процеса “хранене”.</p> <p>Целият процес “хранене” се направлява, напътства и подкрепя от персонала.</p> <p><u>Здравни грижи:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - осигуряване на личен лекар; - изготвяне на план за здравни грижи (при необходимост). <p><u>Образователни услуги и информация:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - осигуряване на съдействие за участие в образователна програма в съответствие с възрастта и личния избор на потребителите; - осигуряване на достъп до информация. <p><u>Организация на свободното време и личните контакти:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - осигуряване на възможност на потребителите от „Преходното жилище” за самостоятелно организиране на свободното си време; - осигуряване на възможност на потребителите за лични контакти със семейството, приятелите и с други лица; - планиране на културни, спортни и други дейности и насърчаване на потребителите да участват в тях.
<p>Наблюдавано жилище</p>	<p><u>Консултиране-психологично, социално:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - формиране на увереност и личностен растеж; - развитие на умения за жизнено планиране; - развитие на умения за себепознание и адекватна самооценка. - пълноценно осмисляне на свободното време чрез развитие на самопознанието; - професионално ориентиране; - изследване и актуализиране на професионалната ориентация; - мотивиране за правилен професионален избор; - професионално консултиране за търсенето и предлагането на пазара на труда; <p><u>Развитие на умения за търсене на трудова заетост;</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - развитие на умения за самопредлагане на пазара на труда; - индивидуална подготовка за явяване на интервю – изготвяне на автобиография и мотивационно писмо;

	<ul style="list-style-type: none"> - информиране и посредничество за образователни и стажантски програми за професионална квалификация в страната и чужбина; - установяване на контакти с дирекции “Бюро по труда”; установяване на контакти и сътрудничество с: работодателски организации; водещи бизнес-организации; малък и среден бизнес. <p><u>Участие в изработването на индивидуален план за напускане на наблюдаваното жилище;</u> <u>Идентифициране на потребителите, които след напускане на институцията ще се нуждаят от място за живеене и подкрепа за придобиване на самостоятелност.</u></p>
<p>Дневен център</p>	<p>Основните дейности в дневния център целят ограничаването на социалната изолация, в която се намират възрастните с увреждания. Процесът на социална интеграция е стъпаловиден и включва реализацията на разнообразни програми, съобразен с конкретните нужди на потребителите. Главният приоритет на обучителната и терапевтичната дейност е постигането на практическа и социална автономност на възрастните хора с увреждания.</p> <p><u>Обучителни дейности:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Психомоторни занятия – стимулиране на общуването и вербалното изразяване, в индивидуални или групови занимания, използвайки звукови и музикални елементи.; - Музикални занятия – възприемане на музикални изпълнения, създаване на навик да се слуша музика и да се пее, успокояване и релаксация чрез слушане, изпълняване на любими песни и др.; - Рисуване и приложни дейности - рисуване с цветни моливи, водни бои, флумастери, пастели, акварел, темперни бои; дорисуване на липсващи елементи или фрагменти на предмети и обекти; керамика /работа с глина и пластелин/; рисуване /различни техники и материали/; бижутерство /нанизване на гerdани и гривни/; изработка на покани и/или картички за различни тържества, изработка на пана от различни природни и текстилни материали.; - „Дърво - пространство – зеленина” – придобиване на определени базови понятия като измерване, мярка, форми и цветове. Многобройните дейности като работа с трион, коване, завинтване и др. имат за цел да се запознаят лицата с инструментите и тяхната употреба. <p><u>Терапевтични дейности:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Психотерапевтичен план – създава необходимите условия за социална интеграция на лицето. Психотерапевтичните грижи се основават на отношенията и се конкретизират чрез индивидуални психотерапии и терапевтични занятия. <p><u>Трудотерапия:</u></p>

Функционална трудотерапия:

- готварство-овладяване на елементарни домакински познания /електроуреди, хранителни продукти/, предварителна обработка на хранителните продукти, приготвяне на ястия, запазване на хранителните продукти в домашни условия, изготвяне на седмично меню, умения за пазаруване и др.
- хигиена - придобиване на различни хигиенни и трудови умения: поддържане на лична хигиена, хигиена на мястото на живеене, хигиена на работното място;
- битов труд – плетене, шиене, бродирание, гладене, пране;
- цветарство - общи познания и грижи за цветята /поливане, осветление и др./, цветя в жилището; стайни растения; размножаване на цветята /семена, грудки, луковици/, цветята – естетика и хоби, оранжерии, парници.

Занимателна трудотерапия – поддържане на личните интереси и общуване чрез хоби или арттерапия /четене и писане, изобразителна дейност, конструктивна дейност/.

Рехабилитация – чрез различни двигателни упражнения да се постигне формиране на правилен строеж и укрепване на мускулатурата, развитие на рефлексите и равновесие, развитие на пъргавина, ориентация и гъвкавост.

Медицинска рехабилитация - осъществява се от интердисциплинарни екипи - лекари, психолози, физиотерапевти, кинезотерапевти, ерготерапевти и включва: физикална терапия – възстановява или подобрява засегнатите двигателни и др. функции;

- говорна и зрителна терапия - възстановява или подобрява засегнатите функции;
- кинезитерапия – спомага за подобряване и стабилизиране на двигателния апарат и за по-висока степен на самообслужване. Развива и подобрява финната моторика;
- ерготерапия – тренира загубените или увредени физически, психически и когнитивни функции, като дава възможност за постигане на максимална степен на самостоятелност и независимост;

Социална рехабилитация – създаване на умения за водене на самостоятелен начин на живот чрез рехабилитация на говора, зрението и слуха, двигателна рехабилитация, предоставяне на социални услуги и други дейности;

- психотерапия – мобилизира индивидуалния психосоматичен потенциал и оказва психологическа подкрепа на възрастните с увреждания и на техните семейства и близки за преодоляване на психологическите проблеми и за адаптиране към състоянието на

	<p>хронично заболяване и/или увреждане.</p> <p>Социализация, спортни дейности и свободно време – запознаване с различни обществени обекти, с традиции и празници, формиране на умения за общуване и работа в група, умения за ориентиране и предвиждане на улицата.</p>
<p>Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и възрастни</p>	<p><u>Социална интеграция:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Планиране на дейностите по социалната интеграция; - Организиране и стартиране на дейностите по социалната интеграция; - Компютърно обучение; - Изучаване на чужд език. <p><u>Работа с роднини:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Запознаване на родителите / роднините с индивидуалните програми на техните близки. - Запознаване на роднините с текущите оценки на лицето ползващо услугите на ЦСРИ и нанесените корекции в индивидуалната му програма. - Организиране на срещи с роднини на ползвателите за обсъждане на актуални проблеми в ЦСРИ. - Сформиране на група за взаимопомощ на роднините на ползвателите. Изработване на статут на групата и планиране на дейността ѝ. - Провеждане на индивидуални консултации от специалистите на ЦСРИ в дните определени за тази цел. - Провеждане на правни, социални, медицински и други консултации по заявка на роднините. - Обучение на роднините по програмата за домашни упражнения с участието на специалисти от ЦСРИ. <p><u>Връзки с обществеността:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Подготвяне на материали популяризиращи дейността на центъра в средствата за информация, съвместно с представители на медиите. Запознаване на обществеността с проблемите на хората със специфични нужди и техните семейства. - Организиране на медийна кампания за отбелязване на годишнини на центъра. - Провеждане на работни срещи и дискусии. - Обучение на доброволци и изготвяне на график по програма за включването им в изяви на центъра.

- Създаване и разширяване на контактите на центъра с академичната среда (университети, факултети, институти).
- Осъществяване на международни контакти с други центрове.
- Посещения в различни предприятия, учреждения и институции.
- Изработване на коледни картички, мартеници и други с благотворителна цел.
- Изработване на поздравителни картички, сувенири и други за дарителите на ЦСРИ.

Свободно време, отдых и развлечения:

- Отбелязване на национални и религиозни празници.
- Честване на рождени дни и именни дни.
- Излети сред природата.
- Посещения на културни мероприятия: кино, музеи, галерии и други.
- Организиране на пикници и екскурзии.
- Други.

Рехабилитация:

- Двигателна рехабилитация: измерване обема на движение на ставите; тестване на възможностите за самообслужване; двигателни умения и масаж; пасивно раздвижване и активни упражнения; упражнения с и на уреди. Двигателната рехабилитация се води от рехабилитатор. Лечебно-физкултурния комплекс се води от възпитател.
- Логопедична рехабилитация: изследване на езиковата и звуковата страна при различни дефицити; терапия за корекция на плавността на речта: масаж (лицев); хранителна стимулация; хранителна терапия; развитие на обща и фина моторика. Сензорна стимулация; корекция на четене и писане. Води се от логопед.
- Психологична рехабилитация: изследване на психологичните процеси и структура на личността. Развитие на познавателните процеси. В зависимост от психологичната оценка се работи по възстановяване на страдащите процеси и моделиране на поведението. *Специфична методика* – тестове, беседи, индивидуална работа, коректурни проби, тренинги и др. Осъществява се от психолог.
- Социална рехабилитация: работи се по индивидуални социални програми с оглед нивото на увреждания, умения и потребности на всяко лице. Работа със семейството – консултации и изработване на домашни програми за продължаване на постигнатото в ЦСРИ. Отговорен е социалният работник.

Терапии:

- музикална терапия;

	<ul style="list-style-type: none"> - изобразително изкуство; - приложно изкуство; - кукло и приказкотерапия; - фотография. <p><u>Трудотерапия:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Готварство; - Шивачество; - Пране и гладене; - Цветарство и градинарство; - Зоотерапия; - Битови умения.
--	--

Индивидуален план

Защитено жилище	<p><u>Планът следва да съдържа дейности за задоволяване на:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ежедневните потребности; - здравните потребности; - образователните потребности; - рехабилитационните потребности; - потребностите в свободното време; - потребностите от социални контакти със семейството, приятели, близки.
Център за настаняване от семеен тип	<p><u>Индивидуален план</u> за всеки потребител се изготвя след 2 месеца от пребиваването на лицето в ЦНСТ, през което време се оценяват потребностите му, като темпът на работа по оценяването се определя от възможностите на бенефициента.</p> <p>Процесът на оценка включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - събиране на информация; - изграждане на взаимоотношения на доверие; - оценката е подробна, конкретна, индивидуализирана и разнообразна; - оценяват се желанията, целите и стремежите на потребителя; - процесът на оценката приключва с изграждане на цялостен портрет на личността. <p>Дейности, които ще се включат при разработване на индивидуалния план:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ежедневни потребности;

	<ul style="list-style-type: none"> - здравни потребности; - образователни потребности; - рехабилитационни потребности; - потребности в свободното време; - потребности от контакти със семейството, приятели, близки и др. лица; - мерки за извеждане и социално включване. <p><u>Писмен план за здравни грижи</u> – изготвен от лице с подходящо медицинско образование, който включва: медицинска история – информацията се набавя от личния амбулаторен картон и медицинските документи, представени при постъпване; необходими превантивни мерки – обусловени от здравословното състояние на потребителя; наличие на алергии; потребности от зъболечение; потребност от лечение или оздравителни програми – определят се текущо, имунизации и наблюдение – определят се от личния лекар; хранене и диети – в зависимост от здравословното състояние; рехабилитация – при необходимост; лична хигиена – ако потребителя не е в състояние сам да поддържа личната си хигиена се определя лице/а от персонала, което/ито да оказва/т съдействие за поддържането ѝ. Планът за здравни грижи се актуализира при промяна на здравословното състояние.</p>
Преходно жилище	Индивидуален план, изготвен след оценка на нуждите на всеки потребител и формулиране на целите, които трябва да бъдат постигнати
Наблюдавано жилище	<p>Планът следва да съдържа дейности за задоволяване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ежедневните потребности; - здравните потребности; - образователните потребности; - рехабилитационните потребности; - потребностите в свободното време; - потребностите от социални контакти със семейството, близки приятели и други значими за потребителя лица; - финансови потребности.
Дневен център	<p><u>Индивидуалният план включва дейности по задоволяване на:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ежедневни потребности; - Здравни потребности; - Образователни потребности; - Рехабилитационни потребности;

	<ul style="list-style-type: none"> - Потребности в свободното време; - Потребности от контакти със семейството, приятелите, близки и други лица. <p><u>Индивидуалният план е адаптиран за всяко лице:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Осъществяването му изисква съобразяване с личните нужди на лицето, неговият личен ритъм, възможности и граници; - Адаптира се според възможностите на лицето и личната му динамика, а не на неговите дефицити; - Отнася се за възпитанието, терапията и обучението и се вписва в общия проект на групата, в която е лицето; - Изпълнението на индивидуалния план се оценява от екипа на всеки 6 месеца и при необходимост се актуализира.
<p>Център за социална рехабилитация и интеграция за деца и възрастни</p>	<p>Въз основа на оценката се разработва индивидуален план за грижи, за изпълнение на краткосрочните и дългосрочни цели от плана за действие, в зависимост от възможностите на лицето, за да се развие потенциала му /физически, социален, емоционален, интелектуален/.</p> <p><u>Индивидуалният план е адаптиран за всяко лице, дете/ юноша:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Осъществяването му изисква съобразяване с личните нужди на лицето, детето/ юношата, неговият личен ритъм, възможности и граници; - Набляга се върху възможностите на лицето, детето/юношата и личната му динамика, а не на неговите дефицити; - Отнася се за възпитанието, терапията и обучението и се вписва в общия проект на групата, в която е лицето, детето/юношата. <p><u>Индивидуалният план за грижи включва:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Обучение според възможностите на лицето за придобиване на знания и умения в различните сфери за обучение; - Индивидуални и групови дейности; - Различни ателиета: Кухня – овладяване на елементарни домакински познания, приготвяне ястия, изготвяне на седмично меню и др; Приложни дейности – керамика /работа с глина и пластилин/; рисуване /различни техники и материали/; бижутерство /низане на гердани и гривни/; Градинарство - общи познания и грижи за цветята; цветя в жилището; стайни цветя; цветята - естетика и хоби; „Дърво - пространство – зеленина” – придобиване на определени базови понятия като измерване, мярка, форми и цветове. Многобройните дейности на ателието /работа с трион, коване, завинтване и

	<p>др./, имат за цел да се запознаят потребителите с инструментите и тяхната употреба. Други: театрално ателие, компютърен клуб, пеене и т.н.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Спортни дейности; - Междугрупови отношения; - Работа със семейството; - Други дейности.
--	---